

1. Rabbi Avraham Price

Introduction to Imrei Avraham Volume 1

Homiletics have always been an important part of the Torah literature and took an important place in the Jewish study hall for the homiletics establishes the ethical storage house for the Torah. Halakhot and the study of them focus on the commandments in the Torah, for their essence is only to instill morality in people, to improve make their beliefs and actions better, as [Chazal] say “What does G-d care if one slaughters an animal and eats it or stabs it and eats it? Does it help Him or hurt Him? Does he care if he eats kosher or non-kosher? If you are wise it is for you! The commandments were given to purify people, as it says, ‘the sayings of G-d are pure,’ ‘all G-d’s sayings are pure’ – for what it is, it protects you.” The Aggadah is ethics itself. It is logical that it should have much space dedicated to it in our books and that all Jewish scholars should be interested in it to make it fruitful make it flourish, and improve...

And it is important to emphasize the Aggadah, the ideas and ethics hidden and embedded in halakhah. For just as our teachers made their ethics heard in their Aggadic statements and critiques that are not seen at first glance, so too did they do this with halakhah. For when they heard made the halakhah heard, they stamped into it the Aggadah, ethics, and common decency. They are some laws that are entirely ethics and common decency.

Example: One who entrusts money with his friend - if he wraps them up and throws them behind him, or gives them to his young son or daughter, and locks the door improperly – he is liable. The Talmudic scholars explain this law – “it makes sense for all of them, as they did not guard it as a guard should do, but if he wrapped it up and threw it behind him, what should he have done? Rava says in the name of R. Yitzchak, The Torah says “the money wrapped in your hand” – even though the money is wrapped, it should be in your hands. R. Yitzchak says a person should always have his money in his hand, as it says, “the money wrapped in your hand.” The basis of this law of guardians in only Aggadah and general decency. The Talmudic scholars explain that when the Tanna of the Mishna said the law of a guardian who throws the pack of money entrusted behind him, he meant Aggadah, to teach people ethics and general decency.

- His next example is the exemption of Torah scholars from taxes. A law based on Aggadah.
- In the introduction to Volume 2 – he expounds a halachic in Aggadic terms.

הדרשנות היתה מעולם חלק חשוב מאד בספרות של תורתנו, והיא תפשה מקום נכבד בבית מדרשו של ישראל, מפני שבהורש קבוע אוצר המוסרי של תורת ישראל, חלא התלכות ולימודיהן מוסבות על המצות שבתורה שכל עיקרן אינן אלא לשם השקעת מוסריות בבני אדם, ולהיטב ולשפר את דעותיהם ומעשיהם, כמאמרם, וכי מה איכפת לו להקביה בין שוחט בהמה ואוכל ארנחור ואוכל, כלום אתה מועילו או כלום אתה מויק, או מה איכפת לו בין אוכל סתרות או אוכל סמאות, אם הכמת חכמת לך, תא לא נתנו המצות אלא לצרף את הבריות שנאמר אמרת ח' אמרות מועדות, תאמר כל אמרת ה' צדושה, למה שיהיה מגין עליך א). ותאגדה שהיא המסריות עצמה, בדין שתהיה קובעת ברכת מרובה בספרותנו ושיהיו חכמי ישראל מעונינים בה להשפיר, ולשגבה, ולשפרה.

ומה גדולה החשובה היא להבליט את האגדה ויונות המוסריות והצפתיים וצוררים בהלכה, כי שהשמיץ רבותינו כמאמריהם של האגדה דברי דברי בקרת שאינם נראים בהשקפה ראשונה, גם עשו בדבריהם ההלכותיים, שבשעה שהשמיץ ההלכה הטביעו בה גם דברי אגדה מוסר ודרך, וישנן הלכות שכל יסודן אינן אלא משום מוסר ארץ.

רונמה: המפקיד מעות אצל חבירו צריך להשפיל לאחוריו או שמסרם לבנו ולבתו הקטנים ונעל בפניהם ולא כראוי הייב, חכמי התלמוד תלכיים ומסבירים על הלכה זו, בשלמא כולו שלא שפר כדרך השומרים ולא צריך להשפיל לאחוריו מאי תויל למיעבד, אמר יבא אמר ר' יצחק אמר קרא וצרת הכסף בידך, אע"פ שצריך יהיו בידך, ואיר יצחק לעולם יהיה כספו של דום מצי בידו שנאמר וצרת הכסף בידך וכו', (ו)

הרי שכל יסוד הלכה זו של שומרים איננה אלא צרי אגדה ודרך ארץ, חכמי התלמוד הטביעו שבשעה שהשמיץ התנא במשנתו את דין השומר המפסיל על צורך המפקדן לאחוריו, היה מתכוון לדברי אגדה ולמר את בני אדם מוסריות ודרך ארץ.

2. ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק קדושת שבת מאמר ג

וידוע כי חז"ל קבעו כל דבר בתלמוד במקום הראוי ולא על צד ההזדמן. ולפי שהחורבן בגירושין וכמו שנאמר (ירמיה ג', א) הן ישלח איש את אשתו וגו', וכמו שאמרו ז"ל (בראשית רבה י"ט, ט) דנידונו בגירושין על כן מקומו בגיטין. ולפי שעל האמת אמר הכתוב איה ספר כריתות אמכם וגו'. על כן הפרק הפרטי שנקבע בו סיפורים אלו אינו בפרק המדבר בגיטין וגירושין רק בפרק הניזקין, כי החורבן אינו אלא ניזקין. וכמו שאמרו (בבא קמא ס' ב) על פסוק (שמות כ"ב, ה) כי תצא אש, דהקב"ה המבעיר הבערה בציון ועתיד לשלם היוזקן כמשפט התורה. וכן מה שנקבע מאמר זה דתא חזי מה בין וכו' שם בענין החורבן ודאי כי זה מקומו הראוי. כי אז היה התגלות דבר זה שאפילו הפושעי ישראל שהרבו כל כך לפשוע עד שנידונו בגירושין, גם הם לא נעקר שם ישראל מהם על ידי זה. להיות חס ושלום ככל הגוים בית ישראל. והעולה על רוחכם היו לא תהיה וגו' כי ביד חזקה וגו', שבעל כרחם

הם ישראל המקודשים לעבודתו יתברך. וזהו על ידי הקדושה דשבת הקביעה וקיימא בלב כל הנפשות מבני ישראל:

3. עבודה זרה ב' א-ג' ב

- (1) דרש ר' חנינא בר פפא ואיתימא ר' שמלאי לעתיד לבא מביא הקדוש ברוך הוא ס"ת [ומניחו] בחיקו ואומר למי שעסק בה יבא ויטול שכרו
- (a) מיד מתקבצין ובאין עובדי כוכבים בערבוביא שנאמר (ישעיהו מג, ט) כל הגוים נקבצו יחדו [וגו']
- (b) אמר להם הקדוש ברוך הוא אל תכנסו לפני בערבוביא אלא תכנסו כל אומה ואומה וסופריה שנאמר (ישעיהו מג, ט) ויאספו לאומים ואין לאום אלא מלכות שנאמר (בראשית כה, כג) ולאום מלאום יאמץ
- (i) ומי איכא ערבוביא קמי הקב"ה אלא כי היכי דלא ליערבבו אינהו [בהדי הדדי] דלישמעו מאי דאמר להו
- (c) [מיד] נכנסה לפניו מלכות רומי תחלה
- (i) מ"ט משום דחשיבא
- (1) ומגלן דחשיבא דכתי' (דניאל ז, כג) ותאכל כל ארעא ותדושינה ותדוקינה אמר רבי יוחנן זו רומי חייבת שטבעה יצא בכל העולם
- (a) ומנא לן דמאן דחשיב עייל ברישא כדרב חסדא דאמר רב חסדא מלך וצבור מלך נכנס תחלה לדין שנאמר (מלכים א ח, נט) לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל [וגו']
- (i) וטעמא מאי איבעית אימא לאו אורח ארעא למיתב מלכא מאבראי
- (ii) ואיבעית אימא מקמי דליפוש חרון אף
- (ii) אמר להם הקב"ה במאי עסקתם
- (iii) אומרים לפניו רבש"ע הרבה שווקים תקנינו הרבה מרחצאות עשינו הרבה כסף וזהב הרבינו וכולם לא עשינו אלא בשביל ישראל כדי שיתעסקו בתורה
- (iv) אמר להם הקב"ה שוטים שבעולם כל מה שעשיתם לצורך עצמכם עשיתם תקנתם שווקים להושיב בהן זונות מרחצאות לעדן בהן עצמכם כסף וזהב שלי הוא שנאמר (חגי ב, ח) לי הכסף ולי הזהב נאם ה' צבאות כלום יש בכם מגיד זאת שנאמר מי בכם יגיד זאת ואין זאת אלא תורה שנאמר (דברים ד, מד) וזאת התורה אשר שם משה מיד יצאו בפחי נפש
- (d) יצאת מלכות רומי ונכנסה מלכות פרס אחריה
- (i) מ"ט דהא חשיבא בתרה
- (1) ומגלן דכתיב (דניאל ז, ה) וארו היא אחרי תנינא דמיא לדוב ותני רב יוסף אלו פרסיים שאוכלין ושותין כדוב ומסורבלין [בשר]
- כדוב ומגדלין שער כדוב ואין להם מנוחה כדוב
- (ii) אמר להם הקב"ה במאי עסקתם אומרים לפניו רבש"ע הרבה גשרים גשרנו הרבה כרכים כבשנו הרבה מלחמות עשינו וכולם לא עשינו אלא בשביל ישראל כדי שיתעסקו בתורה
- (iii) אמר להם הקב"ה כל מה שעשיתם לצורך עצמכם עשיתם תקנתם גשרים ליטול מהם מכס כרכים לעשות בהם אנגריא מלחמות אני עשיתי שנאמר (שמות טו, ג) ה' איש מלחמה כלום יש בכם מגיד זאת שנאמר (ישעיהו מג, ט) מי בכם יגיד זאת ואין זאת אלא תורה שנאמר וזאת התורה אשר שם משה מיד יצאו מלפניו בפחי נפש
- (1) וכי מאחר דחזית מלכות פרס למלכות רומי דלא מהניא ולא מידי מאי טעמא עיילא אמרי אינהו סתרי בית המקדש ואנן בנינן
- (iv) וכן לכל אומה ואומה
- (1) וכי מאחר דחזו לקמאי דלא מהני ולא מידי מ"ט עיילי סברי הנך אישתעבדו בהו בישראל ואנן לא שעבדנו בישראל
- (2) מאי שנא הני דחשיבי ומאי שנא הני דלא חשיבי להו משום דהנך משכי במלכותיהו עד דאתי משיחא
- (2) אומרים לפניו רבש"ע כלום נתת לנו ולא קיבלנוה
- (a) ומי מצי למימר הכי והכתי' (דברים לג, ב) ויאמר ה' מסיני בא וזרחה משעיר למו וכתוב (חבקוק ג, ג) אלוך מתימן יבוא וגו' מאי בעי בשעיר ומאי בעי בפארן א"ר יוחנן מלמד שהחזירה הקב"ה על כל אומה ולשון ולא קבלוה עד שבא אצל ישראל וקבלוה
- (b) אלא הכי אמרי כלום קיבלנוה ולא קיימנוה
- (c) ועל דא תברתהון אמאי לא קבלתוה
- (d) אלא כך אומרים לפניו רבש"ע כלום כפית עלינו הר כגיגית ולא קבלנוה כמו שעשית לישראל דכתיב (שמות יט, יז) ויתיצבו בתחתית ההר ואמר רב דימי בר חמא מלמד שכפה הקב"ה הר כגיגית על ישראל ואמר להם אם אתם מקבלין את התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם
- (e) מיד אומר להם הקב"ה הראשונות ישמיעונו שנא' (ישעיהו מג, ט) וראשונות ישמיענו שבע מצות שקיבלתם היכן קיימתם
- (i) ומגלן דלא קיימום דתני רב יוסף (חבקוק ג, ו) עמד וימודד ארץ ראה ויתר גוים מאי ראה ראה ז' מצות שקבלו עליהן בני נח ולא קיימום כיון שלא קיימום עמד והתירן להן איתגורי איתגור א"כ מצינו חוטא נשכר אמר מר בריה דרבינא לומר שאף על פי שמקיימין אותן אין מקבלין עליהם שכר ...
- (3) אלא כך אומרים העובדי כוכבים לפני הקב"ה רבש"ע ישראל שקיבלוה היכן קיימוה
- (a) אמר להם הקב"ה אני מעיד בהם שקיימו את התורה כולה
- (i) אומרים לפניו רבש"ע כלום יש אב שמעיד על בנו דכתיב (שמות ד, כב) בני בכורי ישראל
- (b) אמר להם הקב"ה שמים וארץ יעידו בהם שקיימו את התורה כולה
- (i) אומרים לפניו רבש"ע שמים וארץ נוגעין בעדותן שנאמר (ירמיהו לג, כה) אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי (דאר"ש) [ואר"ש] בן לקיש מאי דכתיב (בראשית א, לא) ויהי ערב ויהי בקר יום הששי מלמד שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית ואמר אם ישראל מקבלין את תורתו מוטב ואם לאו אני אחזיר אתכם לתוהו ובוהו ...
- (c) אמר להם הקב"ה מכם יבאו ויעידו בהן בישראל שקיימו את התורה כולה
- (i) יבא נמרוד ויעיד באברהם שלא עבד עבודת כוכבים
- (ii) יבא לבן ויעיד ביעקב שלא נחשד על הגזל

- (iii) תבא אשת פוטיפרע ותעיד ביוסף שלא נחשד על העבירה
- (iv) יבא נבוכד נצר ויעיד בחנניה מישאל ועזריה שלא השתחוו לצלם
- (v) יבא דריוש ויעיד בדניאל שלא ביטל את התפלה יבא בלדד השוחי וצופר הנעמתי ואליפז התימני ואליהו בן ברכאל הבזוי ויעידו בהם בישראל שקיימו את כל התורה כולה שנאמר (ישעיהו מג, ט) יתנו עידיהם ויצדקו
- (4) אמרו לפניו רבש"ע תנה לנו מראש ונעשהנה
- (a) אמר להן הקב"ה שוטים שבעולם מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת מי שלא טרח בערב שבת מהיכן יאכל בשבת
- (i) אלא אף על פי כן מצוה קלה יש לי וסוכה שמה לכו ועשו אותה
- (1) ומי מצית אמרת הכי והא אמר רבי יהושע בן לוי מאי דכתיב (דברים ז, יא) אשר אנכי מצוך היום היום לעשותם ולא למחר לעשותם היום לעשותם ולא היום ליטול שכר
- (2) אלא שאין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו
- (ii) ואמאי קרי ליה מצוה קלה משום דלית ביה חסרון כיס
- (b) מיד כל אחד [ואחד] נוטל והולך ועושה סוכה בראש גגו והקדוש ברוך הוא מקדיר עליהם חמה בתקופת תמוז וכל אחד ואחד מבעט בסוכתו ויוצא שנאמר (תהלים ב, ג) ננתקה את מוסרותימו ונשליכה ממנו עבותימו מקדיר
- (i) והא אמרת אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו
- (1) משום דישאל נמי זימני דמשכא להו תקופת תמוז עד חגא והוי להו צערא
- (2) והאמר רבא מצטער פטור מן הסוכה
- (a) נהי דפטור בעוטי מי מבעטי
- (ii) מיד הקב"ה יושב ומשחק עליהן שנאמר (תהלים ב, ד) יושב בשמים ישחק

4. ד' שלבים

- a. שכר למעשיהם
- b. לא קבלנו התורה
- c. היהודים – במה זכו?
- d. אפשר לנסות שוב?

5. רשב"א בפירוש האגדות

- a. שכר ועונש
- b. הקב"ה משגיח, ומבין בפרטים
- c. יש שכר אם מכוונים לשם שמים
- d. אין נושא פנים למקום
- e. אי אפשר לדייק בכל פרט – זה סיפור

6. AN ESCHATOLOGICAL DRAMA: BAVLI AVODAH ZARAH 2a-3b by JEFFREY L. RUBENSTEIN

Of all the commandments that the homilist could have selected as the test for the nations, the choice of the sukka can hardly be serendipitous. Indeed, the sukka represents the complete opposite of the accomplishments of which the nations boasted. Bridges, marketplaces, bath-houses, and cities were the glory of antiquity. Marketplaces with columned promenades and paved streets; bridges that ingenious Roman engineers extended to dazzling spans; bath-houses with marble pools and mosaics, adorned with beautiful statues; cities with amphitheatres, fora, and porticoes—these magnificent structures separated the splendor of Roman civilization from the barbarian world. The sukka, on the other hand, is a simple hut, stark, fragile, and commonplace. Isaiah compares the downtrodden state of Israel to the abandoned "sukka in a vineyard," and Amos the breached Davidic kingdom to "a fallen sukka." Unlike a bridge, bath-house, or marketplace, a sukka can be easily erected and quickly destroyed. It has no aesthetic value. The sukka is the functional as well as the structural opposite of the nations' building enterprises. A sukka does not provide a forum for commercial interactions, like a market, nor facilitate transportation, like a bridge, nor provide facilities for ablutions, like a bath-house. Nor does a sukka allow its builders to harbor prostitutes, collect tolls, levy forced labor, or pamper themselves with hot and cold baths, steamrooms, and saunas. A sukka simply provides a little shelter from the sun or rain. And the festival sukka does not even do that. For during the festival, when one is commanded to dwell in the sukka, he is not out in the fields with no alternative shelter, but within a step of his house, a far more insulated shelter from heat and rain. This incongruity between the majestic structures of the nations and the flimsy sukka creates the irony that lies at the heart of the homily. Those who build such edifices should certainly be able to follow God's instructions without difficulty. To observe the commandment of dwelling in a sukka is easy. Nothing more is required than to sit in it and be. Hence the homilist dubs the sukka a "simple precept." It demands no travel, no labor, no effort; one need not do anything. Compared with the effort required to build bridges, conquer cities, wage war, or administer marketplaces, simply to sit in the sukka is effortless. While the nations "straightaway" are able to construct a sukka, they prove unable to dwell there. To test their newfound religious zeal, God causes the sun to blaze upon them. Faced with this discomfort the nations not only exit abruptly, but also kick their sukkot in disgust. For the festival sukka is completely otherworldly, functioning only as a means to fulfill the commandment of God. It conveys no self-aggrandizement, no this-worldly pleasure, no tangible benefit. Ironically those who construct the much more impressive markets and bridges cannot observe the simple precept of the sukka. The contrast between the sukka and the other edifices

is the difference between otherworldly dedication and this-worldly success, between worship of God and self-satisfaction, between vanity and Torah, between Israel and the nations.

7. Connections to Mashiach/Jewish Relationship to the World

- a. Sukkah of the Leviathan
- b. 70 Korbanot vs. 1

8. Rubenstein

Yet the homilist artfully balances the eschatological promise with thisworldly realism. Dwelling in the sukkah was not always the most pleasant experience. If autumn in Palestine can be delightfully refreshing, it can also be rainy, windy, and cold or oppressively hot. Sometimes it is uncomfortable to sit in the sukkah. No one likes to eat the festival meal with teeth chattering or pouring sweat. Sensitive to these possibilities, the Mishna exempts one from remaining in the sukkah if it begins to rain, and other traditions provide dispensation for similar discomforts. A baraita in the Palestinian Talmud rules: "Just as they clear out the sukkah on account of rain, so too because of extreme heat or mosquitoes."⁸⁴ The discomfort of the nations in the hot sun was an experience familiar to Jews. They knew well that the "simple commandment" was not so simple after all. The audience probably recalled times when they had wished to kick their sukkot in disgust and retreat to more comfortable surroundings. We might expect a sympathetic chuckle, a smile of understanding as they mused at the predicament of the unfortunate nations. God laughs with triumphal mocking, but those who annually experienced the ups and downs of sukkah life, and might be returning to their sukkot after the homily, probably laughed more gently at the tongue-in-cheek humor. The humorous element should not obscure the overall message of reward for Israel and dismissal of the nations. There lingers an air of triumphalism, of particularism, and of superiority. Sukkot follows soon after Rosh Hashana and Yom Kippur, the Day of Judgment and the Day of Atonement, when God seals the fate of human beings for the coming year. Besides the individual judgment based on personal merit and sin, these traditions point to a larger judgment, that of entire peoples, of Israel and the nations. Pesiqta de-Rav Kahana 27:2 explicitly links Sukkot to the judgment of Rosh Hashana, and it seems that our homily should be understood in this light as well. The sukkah, metonymically representing observance of Torah, separates Israel from the nations. In the final reckoning, all pleas will be futile: only those who observe the Torah will have a share in the world to come.

9. תלמוד בבלי מסכת שבת דף לג עמוד ב

ואמאי קרו ליה ראש המדברים בכל מקום? דיתבי רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון, ויתבי יהודה בן גרים גביהו. פתח רבי יהודה ואמר: כמה נאים מעשיהן של אומה זו: תקנו שווקים, תקנו גשרים, תקנו מרחצאות. רבי יוסי שתק. נענה רבי שמעון בן יוחאי ואמר: כל מה שתקנו - לא תקנו אלא לצורך עצמן, תקנו שווקין - להושיב בהן זונות, מרחצאות - לעדן בהן עצמן, גשרים - ליטול מהן מכס. הלך יהודה בן גרים וסיפר דבריהם, ונשמעו למלכות. אמרו: יהודה שעילה - יתעלה, יוסי ששתק - יגלה לציפורי, שמעון שגינה - יהרג.

10. מהרש"א חידושי אגדות מסכת שבת דף לג עמוד ב

כמה נאים כו' תקנו שווקים כו'. לכאורה דברים אלו הם בעצמם התנצלות של האומות לעתיד ביום הדין ודברי ר"ש הם בעצמם דברי הקדוש ברוך הוא לאומות העולם ביום הדין לעתיד כדאיתא בהדיא ברפ"ק דע"ז וצ"ל דודאי רבי יהודה נמי מודה כמ"ש בסוגין דהתם שהשיב להם הקדוש ברוך הוא מה שעשיתם לצורך עצמכם עשיתם כו' וכדאמר ר"ש הכא שהרי לא קאמר ר"י דתקנו שווקים כו' כלום לא עשו אלא בשביל ישראל כו' כמ"ש שם שכן יאמרו או"ה לעתיד אלא ר"י סתם דבריו מפני יראת מלכות ואמר כמה נאים כו' תקנו שווקים כו' מיהו שפיר מצינן למימר שלצורך עצמם עשו כתשובת הקדוש ברוך הוא דהתם ודו"ק:

11. שפת אמת מסכת שבת דף לג עמוד ב

שם בגמ' כמה נאים מעשיהם של אומה זו קשה הא כתיב לא תחנם ודרשינן לא תתן להם חן כדאי' בע"ז (כ') וי"ל דגם הוא אמר כן בלשון בתמיהא:

12. דברות משה מסכת שבת סימן כז הערה צב - הבדל בין דינו של הקב"ה להכרת הטוב

13. פרחי כהונה מסכת שבת דף לג עמוד ב

בגמ' דיתבי רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון וכו' פתח ריה"ו ואמר כמה נאים וכו' נענה רשב"י ואמר כל מה שתיקנו וכו'. שמעתי לפרש בזה דריה"ו ור"ש אזלי לשיטתייהו דפליגי לעיל בדף כ"ב ע"א דריה"ו ס"ל דבר שאינו מתכוין אסור ור"ש ס"ל דבר שאינו מתכוין מותר דאיהו סובר דהכל הולך אחר הכוונה ולכן כל שאינו מתכוין מותר ה"נ כאן כיון דכל מה שתיקנו לא נתכוונו אלא לצורך עצמן אין ראוי לשבחן על זה אבל ריה"ו ס"ל דאזלינן רק אחרי הפעולה מצד עצמה אם היא טובה ולא אחרי הכוונה ולכן כאן משבחן ואומר כמה נאים מעשיהן של אומה זו וכו' דאע"ג דודאי ידע דלצורך עצמן הם עושים עכ"פ ראוי לשבחן כיון דהפעולה מצד עצמה היא נאה וחשובה.

14. הרב פרפסור יהודה ברנדס, פתיחתא לפרק "ימי אידיהן"

נמצא שסוגייתנו משלבת בין שתי גישות. שיטת הדרשן הבסיסית היא שיטת רשב"י, השוללת ערכם של מעשי אומה"ע בעוה"ז. ואילו שיטתו של בעל הסוגיה הבבלי, הפרשן, נוטה יותר לכו